

PZSzach

REGULAMIN KLASYFIKACYJNY POLSKIEGO ZWIĄZKU SZACHOWEGO

obowiązujący od dn. 15 stycznia 2015 r.

z poprawkami przyjętymi uchwałą Zarządu nr 26/04/2024 w dn. 2 kwietnia 2024 r.

1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

Regulamin dotyczy gry bezpośredniej i określa warunki i tryb postępowania przy zdobywaniu i nadawaniu kategorii oraz tytułów szachowych.

2. KATEGORIE I TYTUŁY SZACHOWE

- 2.1. Kategoria szachowa jest wykładnikiem maksymalnego wyniku sportowego, osiągniętego przez ocenianego zawodnika.
- 2.2. Wszyscy szachiści, kobiety i mężczyźni, nie mający nadanej przynajmniej V kategorii są szachistami niesklasyfikowanymi z rankingiem $R=1000$ p.
- 2.3. Kategorie i tytuły szachowe dzielimy ze względu na płeć zawodnika na:
  - a) kategorie i tytuły kobiece,
  - b) kategorie i tytuły męskie.
- 2.4. Kategorie i tytuły szachowe dzielimy ze względu na organ nadający na:
  - a) kategorie i tytuły centralne,
  - b) kategorie okręgowe.
- 2.5. Kategoria mistrza krajowego oraz kandydata na mistrza krajowego są nadawane w formie tytułu.
- 2.6. Szachiści zrzeszeni w klubach i Wojewódzkich Związkach Szachowych, będących członkami Polskiego Związku Szachowego, oraz zarejestrowani w CR bez przynależności mogą mieć nadane następujące kategorie (jednakowe dla kobiet i dla mężczyzn) – Tabela nr 1.

Tabela nr 1

Kategoria szachowa (tytuł)	Oznaczenie kategorii	Punktacja rankingowa	
		Kobiety	Mężczyźni
A. Tytuły i kategorie centralne			
Mistrz	m	2200	2400
Kandydat na mistrza	k	2000	2200
Kategoria pierwsza	I	1800	2000
B. Kategorie okręgowe			
Kategoria druga	II	1600	1800
Kategoria trzecia	III	1400	1600
Kategoria czwarta	IV	1250	1400
Kategoria piąta	V	1100	1200
C. Zawodnicy niesklasyfikowani			
Bez kategorii	bk	1000	1000

- 2.7. Zawodnik, który zdobędzie normę lub normy na wyższą kategorię centralną łącznie z minimum 9 partii, kobieta normy na I kategorię z minimum 7 partii otrzymuje nową punktację rankingową – Tabela nr 2.

Tabela nr 2

Normy na tytuły i kategorie centralne	Oznaczenie	Punktacja rankingowa	
		Kobiety	Mężczyźni
Norma/y na mistrza	k+, k++	2100	2300
Norma/y na kandydata na mistrza	I+, I++	1900	2100
Norma na pierwszą kategorię	II+	1700	1900

3. WARUNKI UZYSKANIA KATEGORII (TYTUŁÓW)

3.1. Warunki ogólne:

- Kategorie i tytuły mogą być zdobywane w turniejach indywidualnych i drużynowych rozgrywanych systemem szwajcarskim oraz jedno lub dwukołowych.
- W przypadku rozgrywania turnieju składającego się z eliminacji i finału można połączyć obie fazy turnieju.
- Czas trwania indywidualnego turnieju klasyfikacyjnego, nie może przekraczać 90 dni kalendarzowych.

3.2. Warunki szczegółowe:

- Zdobycie minimum 1/3 punktów z rozegranych partii.
- Jednokrotne wypełnienie normy rankingowej na kategorię okręgową.
- Wielokrotne wypełnienie normy rankingowej na kategorie/tytuły centralne z minimum 17 partii łącznie, dla kobiet na I kategorię z minimum 14 partii.

- d) Normy na tytuł mistrza można wypełniać jedynie w turniejach międzynarodowych lub ogólnopolskich podlegających ocenie rankingowej FIDE.
- e) Uregulowanie opłat wg Komunikatu Organizacyjno-Finansowego Polskiego Związku Szachowego, ewentualnie wojewódzkich komunikatów finansowych w odniesieniu do kategorii okręgowych.
- f) Uzyskanie odpowiedniego rankingu FIDE:
  - dla tytułu kandydata na mistrza: 1900 kobiety lub 2100 mężczyźni,
  - dla tytułu mistrza: 2100 kobiety lub 2300 mężczyźni.

3.3. Kategorie/tytuły bezpośrednio (za wynik):

- a) Zdobywca tytułu mistrzyni/mistrza Polski uzyskuje kategorię/tytuł oraz normę na kategorię/tytuł zgodnie z Tabelą nr 2a.

Tabela nr 2a

Rodzaj zawodów	Kobiety	Mężczyźni
IMP do lat 18	m	m
IMP do lat 16	k, norma na m	k, norma na m
IMP do lat 14	k	k
IMP do lat 12	I, norma na k	I, norma na k
IMP do lat 10	I	I
IMP do lat 8	II, norma na I	II, norma na I
IMP Amatorów do 2100	k	k
IMP Amatorów do 1820	I, norma na k	I, norma na k
IMP Amatorów do 1580	I	I
IMP Seniorów 55+	k, norma na m	k, norma na m
IMP Seniorów 65+		
IMP Seniorów 75+		

- b) Dla tytułów i kategorii uzyskanych bezpośrednio nie stosuje się:
  - opłat wskazane w pkt. 3.2 ust. e regulaminu
  - progów rankingowych FIDE wskazanych w pkt. 3.2 ust. f regulaminu
- c) kategorie/tytuły bezpośrednio nadaje się na wniosek zainteresowanego za wyniki osiągnięte od dnia 01 stycznia 2024 r.

4. NORMY RANKINGOWE

- 4.1. Zawodnik wypełnił normę na daną kategorię, jeżeli osiągnięty przez niego wynik rankingowy R_u jest co najmniej równy wymaganemu dla danej kategorii R_{min} .
- 4.2. Zestawienie rankingowych norm klasyfikacyjnych oraz wymaganej liczby partii, niezbędnych dla osiągnięcia norm przedstawiono w Tabeli nr 3.

Tabela nr 3

Norma klasyfikacyjna	Rankingowa norma klasyfikacyjna (R_{min})		Minimalna liczba partii
	kobiety	mężczyźni	
na tytuł mistrza	2200	2400	9*)
na tytuł kandydata	2000	2200	9*)
na I kategorię	1800	2000	9*)
na II kategorię	1600	1800	7**)
na III kategorię	1350	1550	7**)
na IV kategorię	1150	1300	5
na V kategorię	1000	1050	5

*) patrz pkt. 4.7.

**) patrz pkt. 4.9

- 4.3 Można zaliczyć normę zawodnikowi, który rozegrał mniej partii niż wynika to z Tabeli nr 3, ale pod warunkiem, że uzyskał w nich tyle punktów, ile musiałby uzyskać z wymaganej minimalnej liczby partii. Przyjmuje się wtedy, że w partiach brakujących do wymaganego limitu miałby on rywala o rankingu równym średniemu rankingowi swoich przeciwników z danego turnieju.
- 4.4. W zawodach, w których rozegrano więcej partii, niż minimum wymaganej do oceny klasyfikacyjnej, można pominąć partie wygrane z zawodnikami, których udział w zawodach pogarsza średni ranking. Jednakże liczba partii przedstawionych do oceny klasyfikacyjnej nie może być mniejsza niż wymagana.
- 4.5 Jeżeli turniej szwajcarski składa się z większej liczby rund niż wymagane minimum, to normę można wypełnić również w rundach po wymaganym minimum.
- 4.6. W turnieju kołowym normę oblicza się ze wszystkich rozegranych partii.
- 4.7. Normę na I kategorię, tytuł kandydata lub tytuł mistrza można zdobyć w turniejach 5-8 rundowych. W takich turniejach za limit partii niezbędnych do uzyskania normy przyjmuje się liczbę rund w turnieju. Przy obliczaniu normy w takich turniejach nie mają zastosowania pkt. 4.3., 4.4., 4.5.
- 4.8 Jeżeli w turnieju 9-rundowym zawodnik wygrał partię walkowerem lub pauzował turniej taki traktowany jest jak turniej 8-rundowy.
- 4.9 Na wniosek zawodnika można nadać III lub II kategorię, jeżeli uzyskał on odpowiedni wynik rankingowy w dwóch turniejach 5 lub 6 rundowych.

5. TEMPO GRY. LICZBA RUND DZIENNIE

Minimalne tempo gry, sumaryczny czas trwania partii oraz maksymalną dopuszczalną liczbę rund w jednym dniu określa tabela nr 4.

Tabela nr 4

Norma na tytuł/kategorię	Minimalne tempo gry dla zawodnika w minutach	Sumaryczny czas gry w godzinach	Maksymalna liczba rund dziennie
M	120	4	3
I*, k	90	3	3
III, II	60	2	5
V, IV	30	1	9

*- dla kobiet dopuszcza się uzyskanie normy na I kategorię w turniejach granych tempem P'60 minimum 7 rundowych

6. OBLICZANIE WYNIKU RANKINGOWEGO UZYSKANEGO W ZAWODACH

- 6.1. Do obliczeń rankingowych nie bierze się pod uwagę rezultatów partii nie granych tj. przegranych i wygranych walkowerem, pauzy, względnie zweryfikowanych bez gry.
- 6.2. Ranking zawodnika nie może się zmieniać w trakcie trwania turnieju – obowiązuje ranking posiadany przez zawodnika w dniu rozpoczęcia I rundy.
- 6.3. Dla zawodników polskich i zagranicznych posiadających kategorie i tytuły do obliczeń przyjmuje się rankingi przeciwników według Tabeli nr 5.
- 6.4. Dla zawodników zagranicznych nie posiadających kategorii, a posiadających ranking FIDE przyjmuje się ranking prowizoryczny wynikający z zaokrąglenia w górę rankingowi FIDE do najbliższej punktacji rankingowej wynikającej z Tabeli 5.
- 6.5. Dla zawodników zagranicznych nie posiadających rankingowi FIDE, a posiadających ranking lokalny danego kraju należy postępować analogicznie jak w pkt. 6.4. w przypadku systemów rankingowych o podstawie 1000. Dla innych systemów np. DWZ ranking należy oszacować.

Tabela nr 5

Kategoria szachowa (tytuł)	Oznaczenie kategorii	Punktacja rankingowa	
		Kobiety	Mężczyźni
A. Tytuły międzynarodowe			
Arcymistrz	WGM GM	2400	2600
Mistrz międzynarodowy	WIM IM	2250	2450
Mistrz FIDE	WFM FM	2100	2300
Kandydat na mistrza FIDE	WCM CM	2000	2200
B. Tytuły i kategorie centralne			
Mistrz krajowy	M	2200	2400
Norma/y na mistrza	k+, k++	2100	2300
Kandydat na mistrza	K	2000	2200
Norma/y na kandydata na mistrza	I+, I++	1900	2100
Kategoria pierwsza	I	1800	2000
Norma na pierwszą	II+	1700	1900
C. Kategorie okręgowe			
Kategoria druga	II	1600	1800
Kategoria trzecia	III	1400	1600
Kategoria czwarta	IV	1250	1400
Kategoria piąta	V	1100	1200
D. Zawodnicy niesklasyfikowani			
Bez kategorii	Bk	1000	1000

6.6. Średni ranking turnieju R_s dla ocenianego zawodnika oblicza się wg Wzoru nr 1.

Wzór nr 1

$$R_s = \frac{1}{n+1} \sum_{i=1}^{n+1} R_i$$

Gdzie:

n - liczba przeciwników ocenianego zawodnika

$\sum_{i=1}^{n+1} R_i$ - suma rankingów ocenianego zawodnika i jego przeciwników

6.7. Wynik rankingowy R_u osiągnięty w ocenianych zawodach obliczany jest na podstawie Wzoru 2.

Wzór nr 2

$$R_u = R_s + \Delta R$$

6.8. Wynik rankingowy R_u obliczony na podstawie wzoru 2 zaokrągla się do najbliższej liczby całkowitej. (0,5 zaokrągla się do 1).

6.9. Wartość ΔR obliczana jest na podstawie Wzoru 3.

Wzór nr 3

$$\Delta R = \frac{400}{(n+1)} (W - P)$$

n - liczba rozegranych partii,

W - suma wygranych partii w zawodach (bez wygranych walkowerem),

P - suma przegranych partii w zawodach (bez przegranych walkowerem).

6.10. Wielkości ΔR , w zależności od osiągniętego wyniku punktowego w zawodach ($W-P$) i liczby rozegranych partii, są zestawione w tabeli numer 6.

Tabela nr 6

W-P	n - liczba rozegranych partii														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	200	133	100	80	67	57	50	44	40	36	33	31	29	27	25
2		267	200	160	133	114	100	89	80	73	67	62	57	53	50
3			300	240	200	171	150	133	120	109	100	92	86	80	75
4				320	267	229	200	178	160	145	133	123	114	107	100
5					333	286	250	222	200	182	167	154	143	133	125
6						343	300	267	240	218	200	185	171	160	150
7							350	311	280	255	233	215	200	187	175
8								356	320	291	267	246	229	213	200
9									360	327	300	277	257	240	225
10										364	333	308	286	267	250
11											367	338	314	293	275
12												369	343	320	300
13													371	347	325
14														373	350
15															375

Jeżeli różnica (W-P) jest ujemna to wielkość ΔR (odczytana z Tabeli nr 6) także jest ujemna.

7. OBLICZANIE NORM PUNKTOWYCH

Liczbę punktów niezbędnych do osiągnięcia w danym turnieju klasyfikacyjnej normy punktowej dla danej kategorii, a tym samym dla wypełnienia normy na tę kategorię, można ustalić na podstawie następującego wzoru:

$$N = \frac{n}{2} + \frac{n + 1}{800} (R_{min} - R_s)$$

N – obliczona punktowa norma klasyfikacyjna,

n – liczba rozegranych partii,

R_{min} – rankingowa norma klasyfikacyjna,

R_s - średni ranking turnieju.

Liczba N po zaokrągleniu musi być taka, aby ustanowiona klasyfikacyjna norma punktowa spełniała postanowienia niniejszego Regulaminu, a w szczególności, aby obliczony wg wzoru 2 wynik rankingowy R_u był co najmniej równy rankingowej normie klasyfikacyjnej.

8. NADAWANIE TYTUŁÓW I KATEGORII

- 8.1. Kategorie centralne oraz normy na tytuły i na kategorie centralne nadaje Komisja Ewidencji, Klasyfikacji i Rankingu Polskiego Związku Szachowego.
- 8.2. Decyzja zatwierdzająca wniosek i nadająca tym samym kategorię lub normę na kategorię winna zawierać datę, od której obowiązuje nadana kategoria.
- 8.3. Kategorie okręgowe nadają komisje Wojewódzkich Związków Szachowych, odpowiednio dla terenu ich działania.
- 8.4. Za datę nadania kategorii okręgowych ustala się datę zakończenia zawodów.

- 8.5. Wszystkie tytuły i kategorie, a także normy na tytuły i kategorie, ważne są bezterminowo.
- 8.6. Jeżeli norma na kategorię lub tytuł została zdobyta w innym województwie lub za granicą to zawodnik wnioskuję do właściwej komisji o nadanie wyższej kategorii przedstawiając odpowiednie dokumenty potwierdzające uzyskanie normy rankingowej.

9. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

- 9.1. Regulamin wchodzi w życie z dniem 15 stycznia 2015 r. Traci ważność Regulamin Klasyfikacyjny z 1 marca 2014 r.
- 9.2. Interpretacja postanowień regulaminu należy do Komisja Ewidencji, Klasyfikacji i Rankingu Polskiego Związku Szachowego.
- 9.3. Odwołania od interpretacji ww. komisji należy składać do Zarządu Polskiego Związku Szachowego, którego decyzje są ostateczne i nie podlegają dalszemu zaskarżeniu.
- 9.4. Zmiana postanowień niniejszego Regulaminu, może nastąpić wyłącznie na mocy uchwały Zarządu Polskiego Związku Szachowego.

Skarbnik

/-/ Bogdan Jeżak

Prezes PZSzach

/-/ Tomasz Delega